

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
A hajat utczával szemközti Falczione-féle ház,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közleme-
nyek intézendők és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő:
DR. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt
Neptantóknak egész évre 6 frt Félévre 3 frt Negyedévre 1.50
Egyes szám ára 10 kr.

Szenvedélyek.

A házassági törvényjavaslat tárgyalása, amely rövid néhány nap mulva kezdetét veszi, előre veti már az árnyékát. A Háznak minden oldalán máris bizonyos nyugtalanság, izgalom és türelmetlenség mutatkozik, ami a tárgyalások szenvedélyességének az előjele. Ennek az általános tünetnek a hatása alatt intézte gróf Apponyi a napokban a képviselőházban azt a figyelmeztetést, hogy minden párt igyekezzék nyugodtságát és tárgyilagosságát a kérdés megítélésében megőrizni, nehogy a politikai szenvedélyek a józan meggyőződés fölé kerekedjenek.

Nagyon megszivlelendő ez az intelem. Az igazságnak nincs nagyobb ellensége a szenvedélyességnél, amely elfogulttá tesz és a gondolkodás tisztaságát elhomályosítja. Mindenki saját legjobb meggyőződése szerint foglaljon állást pro vagy contra a kormány törvényjavaslatával szemben; de mindenki gondosan óvakodjék attól, hogy véleménye megalakításában egyoldalú, szűkkeblű tekinteteknek, a szenvedély elfogultságának engedjen helyet.

Pedig ez a veszély talán soha közvetlenebb és fenyegetőbb nem volt a képviselőház kebelében, mint épen most, a valláspolitikai reformok törvényhozási tárgyalásának küszöbén. Felekezeti féltékenység, vallási szűkkeblűség, gyűlölség és hatalomvágy, túlzó velleitások és önző aspirációk foglalják el az elmékben és a szivekben azt a helyet, ahol szabad, férfias meggyőződésnek és bölcs higgadságnak kellene honolnia.

Aggasztó jelenség a felekezeti szempontoknak oly nagy mértékben való előtérbe nyomulása, amint azt eddig még soha nem tapasztalhattuk. Sokan, még a komolyabb és tapasztaltabb honatyák közül is, tisztán saját vallásuk egyoldalú álláspontjáról tekintik a javaslatokat és a szerint, hogy az egyik vagy a másik vallásfelekezethez tartoznak, pártolják vagy ellenzik az egyik vagy a másik javaslatot. A polgári házasságot sokan csak a katolikus dogmák alapján támadják meg, míg mások az 1868. évi 53. t. cz. 12. és 14. §-ainak módosításában és a szülők ugynevezett természetadta jogának visszaállításában a protestáns érdekek sérelmét szemlélik.

És mindazok, akik a felekezeti te kintetek alapján foglaltak állást az egyik vagy a másik irányban, a végletekig türelmetlenek a másik fél meggyőződése iránt. A felekezetiesség a szülőanyja ebben a kérdésben minden szenvedélynek és minden izgalomnak.

Azok a képviselők, akik a javaslatok megítélésében csak azt nézik, hogy kedvező-e vagy hátrányos az a saját vallásuk speciális érdekei, vagy sokszor csak telhetetlen aspirációi szempontjából, elfelejtik, hogy ők az ország számára vannak hivatva törvényt hozni. Az ország javát, az általános közjót, az állampolgárok összességének érdekeit kötelessége a törvényhozásnak gondozni és elősegíteni.

Sajnos, hogy erről a mai időkben olyan sokan megfeledkeznek. Pedig a felekezeti önzés rossz tanácsadó, eltekintve attól, hogy kicsinyes és jogosulatlan is.

Akár sikerül Wekerle Sándor kormányának az egyházzápolitikai javaslatok törvényre válását keresztül vinni, akár nem, a haza sorsát egyik eshetőség sem fogja eldönteni. A veszedelem csak abban van, ha bármelyik párt, akár a javaslatot ellenzőké, akár a pártolóké, felekezeti

TÁRCZA.

A szentedet vén csapláros . . .

A szentedet vén csapláros!
Száz icce bort hozz, ha mondom;
Mit ér egy korty, egy-két icce,
Mikor tenger az én gondom . . .

Te beléd meg ördög bujjon
Sehonnai vén cigányja!
Mért tátod úgy itt a szádat,
Mint kivert kuvasz — hiába . . .

Félre most a búval, gondol,
Simuljon el arczod rancza —
Kaczagjon ma hegedűdnék
Minden ize, porczikája.

Én se sirok, nézz szemembe,
Alig győzöm a kacaját már,
Hej, csapláros! vén csapláros,
Ez az icce hányadik már? . . .

Húzzad cigány hogyha mondom,
Húzd, had szóljon csak a víga,
Ha török is, ha szakad is:
Anyámasszony a ki sir ma!

Oda át is vígan vannak,
Ide hallik kaczagása,
Húzd, ha mindjárt megszakad is,
Ebugassa, a ki bánja . . .

Hej, csapláros! vén csapláros,
Száz icce bort hozz, ha mondom,
Mit ér egy korty, egy két icce:
— Had iszom el minden gondom.

Herke Mihály.

A k a r d.

Katonai tanulmány, melyből nehéz levonni a tanulságot.

Irta: Horváth H. József.

Egy ezredben szolgáltak.

Az ezred tisztikara mind a két hadnagyot egyformán kedvelte Horthyt azért, mert olyan bolondos, szeleburdi fiú volt, a másik hadnagyott, Zsolnayt pedig a miatt, mert nála szeledebb, no meg — szolidabb tiszt még nem hordotta ő felsége arany portepéjét.

Horthy és Zsolnay, dacára temperamentumok különbözőségének (vagy talán épen ezért) utánására méltó jó barátságban állottak. Ha

Horthynak elfogyott a pénze (és ez meglehetősen gyakran fogyott el), több mint bizonyos volt, hogy Zsolnay lett a hitelezője és ha Zsolnay egyszer-mászor nem szívesen ment el „inspekcióra”, akkor Horthy azonnal készen nyilatkozott a helyettesítésre, ami pedig nagy áldozat volt részéről.

— Ki tart ma inspekciót? — kérdé egyszer Zdráhál ezredes, a tisztí menage-ban Csurgay századostól.

— Zsolnay hadnagy, ezredes ur! Vagy talán — Horthy!

Az ezredes, aki mindig megkívánta a hártározott, szabatos feleletet, ráförmedt Csurgayra:

— Hogyan százados ur?! Talán?

— Igenis, ezredes ur: talán! — ismétlé Csurgay némi maliciával. Amennyiben sohasem bizonyos, vajjon a két ur nem-e helyettesíti egymást?

— Vagy úgy?! — mosolygott az ezredes, aki tudott a két tiszt mesészerű barátságáról, — hát már ott tartanak, hogy a szolgálat is „közös”? —

— Sőt mi több, ezredes ur: — jegyzé meg az éles nyelvű Hlavács főhadnagy — már a szerelmük tárgya is közös!

A tiszték hangos kacagásában törtek ki, nem annyira azért, mintha a Hlavács főhadnagy

fellegások alapján döntene az ország ügyében és ez által meghonosítaná törvényhozó testületünkben a vallási szűkeklütségnek és egyoldalúságnak eddig idegen rendszerét.

Reméljük, hogy sikerülni fog ezt a veszelty, a mely tényleg létezik és fenyeget, mégis csak elkerülni. Hisszük, hogy a józan higgadság és okos mérséklet, mely nemzeti saajtsága a magyarnak, az igaz hazafisággal párosulva erőt vesz a felekezeti egyoldalú szenvedélyességen, amely végtére is muló gyöngeségnek fog bizonyulni.

Nagyon kívánatosnak tartjuk, hogy vége szakadjon mihamarabb az áldástalan felekezeti ingerültségnek és hogy a képviselőházban komoly, tárgyilagos, politikai színezetű viták lépjenek a vallási igazalmak helyébe

A kiállítási igazgatóság jelentése az 1896-iki ezredéves országos kiállítás előmunkálatairól.

(1893. június havától 1893. decz. 31-ig.)

(Folytatás.)

b) A történelmi főcsoport épülete.

Az országos bizottság többször említett legutóbbi ülésének elvi határozatai alapján a történelmi főcsoport-bizottság egy e czélra kiküldött albizottság javaslatai nyomán megállapította azokat a tüzetes feltételeket, melyek a történelmi csarnok pályanyertes tervezőinek a szűkebb pályázatban való részvételre nézve irányadóul kell, hogy szolgáljanak.

Ezen programm lényege a következő:

1. Az épület a városligeti „Széchenyi-sziget”-en helyezendő úgy, hogy ezen területnek facsoportjai a lehetőleg megkíméltsenek.

2. A tervezésnél figyelem fordítandó arra, hogy a kiállítás úthálózatának már

megjegyzése tulságosan szellemes lett volna, mint inkább szokásból, mert Hlavács főhadnagy, mióta egy izben a „tisztai kaszinóban” humoros előadást tartott, az ezred „vitzbold”-jának lettgy deklarálva s így csaknem „vorschrift”-szerű volt az ő megjegyzéseit megnevetni.

Csupán az ezredes nem nevetett: az ő rangjával mindössze egy jóízű mosoly fért össze.

— Hát, akkor nemsokára felbomlik a „közösség”!

— Nem bomlik fel, ezredes ur! — viszonzá Hlavács. — Megosztottnak a szerelmük tárgyán!

— De hát kibe szerelmesek?

— A „Nizza” kávéház éjjeli kasszínójébe!

— Hát odajárnak?

— Igenis ezredes ur, oda; de együtt sohasem! Egyik szombatban az egyik, másik szombatban a másik udvarol neki!

— Még jó, hogy csak hetenkint egyszer járnak oda! — mondá az ezredes, kedvetlenül. — Nem szeretem, ha az „urak” törzsvendégek az éfele éjjeli kávéházakban.

Az ezredes észrevétele hirtelen elvágta

elfogadott tervezete szerint a Nádor-szigetrol a Széchenyi-szigeten át az iparcarnokhoz vezető ut főközeledési érjellegével bir, ennél fogva az kellő szélességben akadálytalanul vezessen keresztül a történelmi csarnok épülettömegén és udvarain.

3. Az épület ugy tervezendő, hogy annak belső elrendezése kiállítási czelokra teljesen alkalmas legyen és a mellett, hogy a kiállítási tárgyaknak részben csoportosított és festői, részben sorozatos és muzeumszerű kiállítását lehetővé tegye, egyszersmind a legintenzívebb közkeledést is biztosítsa. Az egyes kiállítási helyiségek legnagyobb részét a földszinten helyeztessenek el; az épületnek fontosabb és kívülről is akcentuáltan-dobb szárnya vagy szárnyak fölé azonban egy első emeletor is tervezendő.

4. A történelmi kiállítási épület architektúrája ugy tervezendő, hogy az a hazánkban eddig divott főbb építészeti stílusokat — tehát a románt, a csucsiveset, a renaissanceot és ez utóbbinak válfajait: a barokkot és rokokót — egészben véve szemléltessen, részleteiben pedig vezetesebb hazai műemlékeink hű utánzataiban tüntesse fel, minek folytán az épületnek egyes részei, p. o. egész épületszárnyak, vagy csak egyes részletek, p. o. kapuk, ablakok, kandelók stb., maguk is mint az építészeti csoport kiállítási tárgyai fognak szerepelni.

Az épület egyes részeinek csoportosítása lehetőleg festői legyen és a különböző stílusokban tervezett főbb épületcsoportokat alkalmas átmenetek kösésse egymással a nélkül, hogy az összehenyomást szinpadlássá tennek. Általában az épület már külsőleg is általános érdeklődést keltsen föl a látogató közönségben.

5. A történelmi kiállítás egyes csoportjainak szükségletei a főcsoport-bizottság által tüzetesen s szlettezve a pályázóknak bemutatattak. E részletezés szerint az egyes csoportok által kívánt haszonterület 4650 négyszög méter.

Ehhez jön még a közkeledési utakra számítandó százalék (a haszonterület

1/3-a), továbbá az adminisztráció, az őrizet a rendőrség és a tűzoltóság számára tervezett helyiségek, minek következtében az összes terület a következő lesz:

A csoportok haszonterületének összege 4650 négyszög méter

A közkeledésre számítandó % 1550 négyszög méter. Adminisztráció (legalább 3 helyiség) 250 négyszög méter. Őrizet (katoná) 100 négyszög méter. Rendőrség, tűzoltóság 60 négyszög méter.

Az összes terület tehát 6610 négyszög méter. Ezen 6610 négyszög méter területből körülbelül 2000 négyszög méter az első emeleten helyezendő el úgy, hogy a földszinten a beépítendő terület körülbelül 4610 négyszög méter lesz. A pályázóknak bővebb tájékozásul megjelöltük azon hozzávetőleges arányt számokban, mely az egész területből az egyes stílusokra esik.

a) A földszinti területből:

A román korszakra 600 négyszög méter.

A csucsivesre (a XIV—XV. sz. 1000 négyszög méter.

A renaissance (XV-ik század vége és XVI—XVII. sz.) 2000 négyszög méter. A barokk és újabb korra 1000 négyszög méter.

b) Az emeleti helyiségeknél:

A román korszakra — négyszög méter. A csucsives korszakra 500 négyszög méter.

A renaissance korszakra 800 négyszög méter.

A barokk és újabb korra 700 négyszög méter.

6. Az egyes helyiségeknek alkalmas szellőzésére és különösen a kiállított tárgyaknak biztonságára kiváló gond fordítottassék.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Kinevezés.** A magy. kir. pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Kálmán Imre kecskeméti lakó és végzett jogászt a zombori magy. kir. pénzügyigazgatósághoz fogalmazógyakornokká nevezte ki.

egy izben, mikor megint Horthy hadnagy volt a „szombatos” (Hlavács főhadnagy lepezéseit óta a két tisztet csak „szombatosok”-nak hívták az ezredben), a „Nizza”-kávéház botránykrónikája is nagy katonai botrányul gazdagodott meg.

A botrányban Horthy tulajdonképen teljesen ártatlan volt: egész estét „békés” hangulatban töltötte a „Nizza”-ban s legfeljebb csak Sárrikát ostromolta az eddiginél kissé agresszivebb taktikával. Rendes szokása ellenére, egy „nagyon világos piccoló kapucineren” kívül (ez már csak elég jámbor ital), egyebet sem ivott, tehát minden kétészen felül állt, hogy olyan színjózan volt (bocsánat a kissé triviális hasonlatért!), akárcsak — a tők.

Annál többet ittak azonban a kasszával szomszédos asztal körül ülő borbélylegények.

Már kétszer annyi sörös palack állott előttünk, mint a hány szék volt az asztal körül és az egyik borbélylegény még egyre rendelte azt a különben alató hatású kőbányai árpalét, mely azonban hogy néha hatalmas tenyészője a lelkes hazafiságnak, a példa igazolja!

— Ide gyere, cigány! — kiáltá Szap-

a kedélyes diskurzus fonalat. (Különös, hogy az ezredesek észrevételei rendszeren üzöbe veszik a kedélyességet!)

— Mi kedvetleníthette el az ezredet? töprenkedtek a tiszt urak.

A századparancsnokok elővették az órájukat s nézgettek, és alantos tiszték izegtek-mozogtak, székeiken s úgy tettek, mintha készülnének, a tiszthelyetsek pedig „ész nélkül” rohantak a századokhoz, mert hát — nem lehet tudni, nem-e azért haragudott meg az ezredes, mert még nem kezdődött meg a délutáni „Beschäftigung”!

Pedig ez egyszer az ezredes ur elkedvetlenedését csakis az „éjjeli kávéházak” idézték elő. — Ő ugyanis nagy gondot fordított a katonaság s polgárság közötti jó viszony ápolására, és büszke volt rá, hogy az ő ezredében eddig nem volt „kard-affaire”; de ha az ő tisztéi, ilyen éjjeli kávéházakban törzsvendégek, akkor ez az ő büszkesége mindig csak hajszálon függ, mert hiszen köztudomásu, hogy a katonaság és polgárság legtöbbszörre az ilyen éjjeli kávéházakban kap — hajt!

És az ezredes aggodalmait — fájdalom — csakhamar jogosultáknak bizonyultak, mert

— **Áthelyezés.** Szeghő Kornél dr., a zombori kir. törvényszék nagyszorgalmú és kiváló képzettségű albiráját az igazságügyi miniszter a kuljai járásbíróhoz, mint végleges székhelyére rendelte ki. A zombori társaságot ezen áthelyezés egy általános népszavazás kedvelt tagjától fosztja meg.

— **Kinevezés.** A vall. és közokt. miniszter Metzinger Lajos okleveles polg. isk. tanítót az újvidéki állami polgári iskolához segéd-tanítónak nevezte ki.

— **Pályázat** van hirdetve Német-Palánkán községi jegyzői állásra.

— **A bíróságok köréből.** Az igazságügyi miniszter Éva József ó-becei kir. járásbíró-sági segédtelekönnyvezetőt ugyanoda teletkönyvezetővé nevezte ki.

— **Pályázat.** A cs. és kir. 4. hadtestparancsnokság egy évi 100 ftos, Rapp Barbara gleichenbergi fürdő alapítványra hirdet pályázatot. — Pályázhatnak katonatiszti szüvegék és árvaik. Határidő f. évi április 10-ig. Közlelbi értesítést ad a 23. hadkiegészítő parancsnokság Zomborban.

— **A zombori kir. törvényszék** múlt évi ügyforgalmi kimutatását lapunk múlt számának vezércikkében méltattuk, s a többi közt azt a való tény is jeleztük, hogy a tkvi hatóságnál 1369 hátrálék van. E hátrálékra nézve a kimutatás megjegyzés rovatában a következő fölvilágosítás foglaltatik: A teletkí nyvi beadvány 10. szorszám alatt illetve Radány Péter kir. törvényszéki bírónál hátrálékot ki tüntetett 1369 beadvány között van Sztanisits, Apatin és Prigl-Szt. Iván községek beteteinek szerkesztésére kirendelt bizottság által felvett s ezek által elintézendő 1316. elintézetlen jegyzőkönyv, s így a tényleges hátrálék 53. — Lapunk legutóbbi számának vezércikkében tévedésből „fegyelmi ügyek”-nek minősítettük a kisebb polgári peres ügyeket, mivel a nekünk megküldött ügyforgalmi kimutatásban ezen bagatell-percek a fegyelmi ügyek rovatába voltak beírva.

— **A zombori Népkör** által folyó hó 5-én a „pokol koremsa” emeleti helyiségeiben rendezett polgári álarozos bál erkölcsi sikeréről lapunk múlt számában megemlékeztünk. Imitten most csakis a bál anyagi eredményét híven, számokban feltüntetve közöljük. Az összes bevétel a felülfizetésekkel együtt 145 ft 98 kr., a költségek levonása után tiszta jövedelem gyanánt a kör javára maradt 89 ft 86 kr. Felülfizettek: Dr. Fratricsevics-Ast Vincze 10 ft, Ast Nándor 5 ft, Dr. Donoszlovits Vilmos 4 ft 20 kr, Dr. Alföldy Árpád 4 ft, Szemző István 3 ft 50 kr., Szemző Gyula 3 ft 50 kr., Hagelmann Lajos 2 ft

panos Péter, akit az nap választottak meg a „borbélylegények önképzőköreinek” elnökévé és a ki most a „Nizza”-ban tartotta — székfoglalóját. — Ide gyere cigány! Huzzad az én nótámat, de jól huzzad, mert különben — Szappanos itt „szakszerű” kifejezéssel élt — úgy megborítottam azt a szurtos pofádat, hogy nem marad egy csep bőr se rajta!

— Éljen az elnök! — kiálta az egész kompánia egyhangú lelkesedéssel, mivelhogy nagyon imponált nekik az új elnök „uri tempója”.

A primás menuette-lépésekben sietett Szappanoshoz.

— Könyörgöm alázattal, melyik a nagyszagos „elnök” ur nótája?

A „nagyszagos elnöki” titulus még jobban megrészegítette Szappanosot, mint a kőbányai ászok; nagyott püdrött a gondosan felsűtött bajuszán, aztán a kassza előtt álló Horthyra tekintve, odaszólt a cigánynak:

— Azt huzd, hogy „Kossuth Lajos azt ütente” . . .

— Igenis, kérem alásán! — és a cigány rákedzett keservesen a szomorú nótára.

(Vége köv.)

20 kr., Fernbach József 2 ft, Czezer József 2 ft, Kozzár Zsigmond 1 ft 50 kr., Bergeuth Arnold 1 ft 20 kr., Hay Páni 1 ft, Matusek Zsigmond 80 kr., Fernbach Péter 80 kr., Oltoványi István 1 ft, Lévay Nándor 80 kr., Czálinger József 80 kr., Odry István 80 kr., Fernbach Károly 80 kr., Makra György 80 kr., Markovits Imre 80 kr., Reichl Oszkár 80 kr., Zarubovits Gyula 80 kr., Kuipel Gáspár 60 kr., Schlotzer Márton 50 kr., N. N. 50 kr., N. N. 50 kr., Nevara Feri 50 kr., Csernyus B. 50 kr., dr. Borostyány Sándor 20 kr., N. N. 20 k., Wilhelm Károly 20 kr., N. N. 20 kr., Szabó István 40 kr., Sztolits 20 kr., Dzsinit Antal 20 krt., kiknek a Népkör nevében a rendezőség ezen uton köszönetét fejezi ki.

— **Sorozás.** A folyó évi fősorozás a 23. hadkiegészítő parancsnokság területén következő sorrendben fog megtartani: Baján a városnál: márczius 2., 3. és 5-én; bajai járásban márczius 6., 7., 8., 9. és 10-én; almási járásban: márczius 12—17-ig; zombori járásban márczius 19—23-ig; Zomborban a városnál márczius 28—31-ig; apatini járásban április 2—6-ig. — A 86. hadkiegészítő parancsnokság területén: zentai járásban márczius 19—26-ig; Zentán a városnál márczius 28—31-ig; ó-becei járásban április 2—6-ig; topolyai járásban április 9—13-ig. — A 6. hadkiegészítő parancsnokság területén: újvidéki járásban márczius 5—10-ig; palánkai járásban márczius 2—15-ig; hodsági járásban márczius 17—21-ig; kulai járásban márczius 27—31-ig; zsabylai járásban április 3—5-ig; titeli járásban április 7—10-ig.

— **Közyülés.** A zombori első önszegélyző szövetkezet közyülését február 25-én d. e. 9 órakor fogja saját helyiségében megtartani. A közyülési tárgyai: 1. Közyülési elnök választása. 2. Igazgatósági jelentés a múlt évről és a házvétel iránt. 3. Számadások megvizsgálása, a forgalom kimutatása és jóváhagyása. 4. Az igazgatóságnak a számadás iránti felmentvény megadása a felügyelő bizottság jelentése alapján. 5. A IX. ciklus törzsbeteitinek mikénti kifizetése, nyereségének felosztása és a tiszteletdíjak megállapítása. 6. A XIV. ciklus megnyitása. 7. A szabály szerint kilépett 12 és 1 elhalálozott igazgatósági rendes és 6 póttag újból választása. 8. A felszerelések megbecsülési-ére kiküldendő ötös bizottság megválasztása. 9. Netáni indítványok tárgyalása, melyek a közyülés előtt legalább 3 nappal előbb az igazgatóságnak írásban beadandók.

— **Eljegyzés.** Ó-Kanizsán február 5-én jegyezte el Tripolszki József martonosi gyógyszerész Szerdahelyi Zsigmond ó-kanizsai tanító leányát, Gizellát.

— **Ó-Becse és a millenium.** Ó-Becse község legutóbbi közyülésén az ezredves kiállításra részt venni óhajtó iparosainak segítségével a hátralevő három évre 200—200 forintot határozott költségvetésbe felvenni. Pénzintézetünk is szépen támogatja ez ügyet, a midőn az ó-becei I. takarékpénztár 3 éven át 100—100 forintot, az önszegélyző szövetkezet pedig 30—30 forintot szavazott meg ugyane célra. Most még hátra van a szerb „Tiszamelléki Takarékpénztár”, a mely valószínű, hogy nem marad hátrább az I. takarékpénztártól és ugyanannyit meg fog szavazni.

— **Támadások Brankovits patriárka ellen.** Az Újvidéken megjelenő „Sztrasz” lapban huzamosabb idő óta rendszeres agitáció folyik Brankovics György karlócai érsek és szerb patriárka ellen, kit közönséges büntetendő esylekményekkel vádolnak. A patriárka most nyilatkozatot tett közde, melyben ezen alaptalan vádakot visszautasítja s leleplezi dr. Grujics Jánost, e támadó cikkeket íróját, ki azért haragszik reája, mert „Tacite” című lapjától a 200 forint havii segélyt megtagadta. A patriárka egyuttal megcáfolja az a hírt is mintha 5 sajtópert indított volna Grujics ellen. „Ismerve egész múltját — így írja a főpap — itélje meg minden objektó gondolkodni tudó, akár barátom, akár ellenségem, lehet-e énnekem, mint főpaprak ily egyénnel a sajtóbírótság előtt megjelenni és vele az egész ország színe előtt perlekedni, a „élkül, hogy ezalatt viselt egyházi méltóságom kárt ne szenvedjen? És azt tartom, hogy ezt ten-

nem abszolút nem lehet, hanem hogy a nekem odadobott keztyűt ép oly indignációval kell elutasítanom, mint annak idején a fizetés mellett felajánlott támogatást is elutasítottam!”

— **A tüzeslapó.** Moholon álarozos rablók betörték Gyulinaéz Tamás házába és Gyulinaéz testőre tüzes taplót rakva, kényszerítették az aszszonyt, hogy eljerteti 75 forintját adja elő. A rablók elmenekültek.

— **Borkiállítás Baján.** A bajai gyümölcsészetű egyesület a bajai kaszinó helyiségében e hó 17-én tartja meg a borkiállítást. A kiállítás csak egy napig tart, tehát február 17. délután 5 órakor már bezárják. Kiállíthatni mindenfélé bort és borezetet. A kiállítandó bor mennyisége legalább 1 liter, ha azonban több faj, akkor 1—1 faj félliter is lehet. A kiállítás bárki díjtalanul látogathatja deket/itt fél 11 óratól délután 5 óráig. A boros tüzeket jelző ezédulákkal látandók el és valamennyit fel fogják nyitni.

— **Magyarosodó község.** Emilitettük pár hét előtt hogy Szeghegy községe mily örvendetesen halad előre a magyarosodás terén. Legújabbban az ottani magyar kaszinóban felolvasásokat is tartanak. Az első Joeckl Feriék tanító tartotta és pedig a „szocializmusról”. A sikerült felolvasást az öregek kedvéért németül is megtartották. A napokban sikerült mulatság is volt, a melynek jövedelmét az ottani iskola javára fordítják. A rendezést dr. Molnár József járá-orvos, dr. Heilbrunn, dr. Frank, dr. Stern, Thormay gyógyszerész vállalták magukra. A bálanyai tisztet dr. Otné töltötte be. A mulatságon elhatározták, hogy a szeghegyi határban levő kilenc 48-as honvédsír helyét megvásárolják s emlékek örökítik meg. A költség 3500 forintot tesz, melynek fedezésére nyomban megindították a gyűjtést s a hazafias polgárok jóvoltából szép összeget hoztak máris egybe.

— **Színházi illem Szabadkán.** A színházi botrányok legújabb idő óta nagyon-lábra kaptak Szabadkán. Alig van előadás, hogy az alsó páholyok egyik vagy másikból lárna, időtlen felkiáltások, iztelen megjegyzések és egyéb türhetetlen dolgok által nemcsak a néző községg füllit serik, de a szereplő színészeket is háborgatják előadásaikban. A lefolyt hét egyik estején egész farsangi hangulat volt észlelhető a színházban úgy, hogy a szereplő színészek egyike Fűredi Béla felháborodván az ismert páholyból eredő kvalifikálhatlan magaviselet füllött, a lármázókat, mintin az előadáson jelen volt rendőri tisztviselőik a botrányos magaviseletet télenül nézték — ki-pisszegette. Az önértetes színész eljárását a községség taps és éljenzéssel fogadta, azonban az igazgató, a színházi szabályok értelmében felelősségre vonta, törvényszék elé állíttatta, de ez a büntetés alól fömentette.

— **Előmunkálati engedély meghosszabbítása.** A kereskedelmiügyi miniszter dr. Békeffy Károly ügyvéd és Basch Hermann kérelmére Csantavér vasutállomástól a faluba vezető h. é. vasut előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabbította.

— **Csurogi egyházpolitika.** A csurogi görög kel. szerb egyház gyűlést tartott, mely Teofánovits Vászla lelkes beszédére elhatározta, hogy fölkéri Zákó Milán-képviselőt, ne szavazza meg az államra nézve veszélyes törvényjavaslatokat.

— **Öngyilkos gyógyszerész.** A fővárosi József főherceg-szálló egyik szobájában mérgezte magát esztörtök délután Weisz István zentai gyógyszerész. Halva találták meg az ágyban. Az asztalon papírszalagot hagyott, melyre ezt írta: Morfin. Először nem sikerült, most talán sikerül. — Az öngyilkos öt nap előtt ment Budapestre. Hogy miért emésztette el magát, azt még eddig nem tudják.

— **Agyonlőtt kereskedő.** Gartner Lipót obrovázi kereskedő, aki éjjel 10 órakor tért haza feleségével, a boltjában elbujt rablók agyonlőtték. Még eddig nem tudják, hogy a rablók mit vittek magukkal.

— **Egy 13 éves fu öngyilkossága.** Reiff Antal szabadkai asztalos mesternél Palotay Antalnak 13 éves Lajos nevű fia mint tanonc volt alkalmazva. A fu pajkos volt és a szigorú fegyelmet daczára a butor-katárban több ízben cigarettázott, a mi a tűzvészely miatt

szigoruan meg volt tiltva. A fiu mult szombaton d. u. ismét rajta kapatot a cigarettázáson s ezért gazdája a kelleitén tul is megfenyitette. Az érzékeny fiu ezt a fenyítést annyira a szivére vette, hogy felment a bútorraktár padlására s ott felakasztotta magát. A hullát másnap reggel találták meg. Ez ügyben a vizsgálat folyamatba tetették.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) helyemgyára Zürichben, a privátmelegendők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér, és színes selyemszöveteket, meterenként 45 krtól 11 ft 65 krig póstabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták póstaforudalóval küldetnek. Svajczba ezimzett levekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

A „Zombori Füttyülő.”

A zombori kaszinó-egyleti dalárda évről-évre hushagyó kedden rendezi bohócz-estélyét, mely a legválogatottabb bohóságok szintere. Az ez évi bohóczestélyéről lapunk más helyén emlékeztünk meg.

Itt most az estély egyik humoros tényezője, a „Zombori Füttyülő.”-ről akarunk megemlékezni.

A „Zombori Füttyülő” ez évben XXV. évfolyamába lépett „esti kiadás”-ban.

Az „éiczus” lapból a következő szemlényt reprodukáljuk:

Ki alapította Zombort?

— Egy megoldatlan probléma. —

Kibogozta a „Zombori Füttyülő”-ben Piripócsy.

Rómát Romulus alapította. Ez tisztá dolog.

De ki alapította Zombort?

Nem lehet különböző adózító polgárainkra nézve: megtudni, hogy kinek köszönhetjük szülővárosunkat, kinek azt, hogy zombori illetőségű, — sőt zombori polgárrá lettünk?

Mert semmi kétség az iránt, hogy Zombor meg nem alapítása esetén, mi soha se születünk volna Zomborban s itt se maradás, se tartomány nem lenne.

Az is szent igaz, hogy egy város nem támad úgy, mint a subagallér, — azt valakinek meg kell alapítani.

Egészen más kérdés persze az, hogy miként alapított Zombort?

Erre nem fogok felelni, mert először nem lehet feladata a „Zombori Füttyülő”-nek egészen titkos s eddig ki nem puhatót magánügyekbe tlni az orrát, másodsor nekem halavány dunsztom sincs arról, hogy miként kell egy várost megalapítani s esik-e az ily eljárás bélyegilleték alá?

Történetbúváraink, monografusaink, geografusaink s praehistorikusaink elmennek egészen addig, hogy Zombor valamikor Sambor volt s benne egy kilene lófarku basa uralkodott. A basa-uralom tehát háromszáz éves városunkban. Ennyi idő alatt a legkényesebb természetű uralmat is el lehet birtokolni.

De ezek a szemérmes éssiletudó tudósok ennél tovább nem mennek.

Konstatálják, hogy ott, a hol most a városháza van, akkor lefátyolozot odaliskz chambre separee-ja, az olvasó körökápolna török meces, a Gallé-féle patkua tubákkereskedés, a Cossanits-féle sarok paréj-hegyező intézet, a Falcione-féle ház ócska szavak muzema, a vármegyei palota batyubálók színhelye volt s a Tóth Kálmán kört még hírből se ismerték. Ennél mi sokkal messzebbre megyünk. Egész a végletekig.

Nem kiméljük a nyájas olvasó türelmét, a türelmes nyomdafesték nyájasságát s kiállunk egy szál dárdát törni azzal, a ki e probléma megoldásának utjába áll.

Rég nyomja lelkiismeretünket a kérdés:

ki alapította Zombort? Ugyan kinek jutott eszébe Zombort megalapítani? Ki lehetett oly vállalkozó, hogy éppen Zombort alapította meg? Valósággal ki légyen ő? Quo patre natus?

Mióta „Zombori Füttyülő” újból való kiadása elhatározottat, ez a kérdés gyakorol rám lidérenyomást; éjente olykor fölriadok, mert úgy tetszik, mintha egy vékonyhangú füttylő sipitaná fülemben: „ki alapította Zombort?” Meg kell e problémát oldanom s meg fogom!

Lássuk: mi tehát az első kérdés? Hogy „ki” volt a nevezetes férfit?

E kérdést az inductiv és deductiv módszerű bölcészet alapján oldhatjuk csak meg.

Világos dolog, hogy sem Romulus, sem Csonoplánszky, sem Piripócsy nem alapította meg. Ha Romulus alapította volna, akkor Rómának nevezte volna. Csonoplánszky — Csonoplányának, Piripócsy — Piripócsnak. A ki tehát megalapította, az magais valami „Zombor” felét viselt magán. Így pl. Zomboracz Panta, Zomboresevits Ilia, szóval valami zombori embernek kellett lennie.

S még valami figyelemreméltó. Ha skandáljuk e szót, kapunk egy trocheust: „Zom-bor.”

Az első szótaggal hamar tisztába jöhetünk. Minden jóra való etymologus tudja, hogy e szótag „Zom” épen semmit se jelent, de annál nagyobb jelentősége van a második szótagnak: „bor.”

Városunk második szótagja különben megérdemelne, hogy a világ összes szótagjai között első legyen.

Azon ember, a ki megalapította a várost, bizonyos összefüggésben állott e szótaggal: „bor.”

Vizsgálunk meg, hogy hányféle összefüggés képzelhető egy városalapító s a bor között.

Ezen összefüggések közös tényezője adja a keresett férfit.

A legelső föltevés, mely tollunk alá tolikodik, az, hogy emberünk szerette a bort.

Tegyük föl, hogy ez áll. Az esetben bizonyos, hogy meg is itta. Ha pedig megitta, akkor berugott tőle. Föltehető mindezekből, hogy azon férfit, a ki városunkat alapította, az alkalommal is részeg volt, mint a csapa, s beszámíthatatlan állapotában alapította Zombort.

Közel járunk czélunkhoz.

Vegyük csak sorba városunk ama patriusait, a kiknek esaiádfája visszanyul a legrégibb időkig s a kirkórl köztudomásu, hogy szeretik a bort, de a kik berugott állapotban egyetmást megalapítanak.

Jertek elő az éji homályból ti Sáczók, Pásók, Dások, Jások. Néczók és Lázók!

Közületek valaki a tettes ünukokája . . .

Elő veletek! Rukkoljatok ki a fárbával!

Ki emlékszik arra, hogy az ükőse berugott állapotában valami könnyelmű stieklit cselekedett? Olyan városalapítási kedélyeskedésre ki emlékszik? Kinek vannak homályos sejtelmiei őseinek elkövetett visszaéléseiről, melyek között a városalapításhoz hasonlatos dolog is rejtezik?

Álljatok ki a patzra! Mindenki rukkoljon ki a saját őseinek a poesztakerüléseivel. Majd kisl a turpisság.

Igy vélem én megoldhatni azt a megoldatlan problémát, hogy ki alapította Zombort?

Ha valaki ennél okosabb módszert tud, álljon elő: itt a „Füttyülő”, fujja el rajta. En mosom kezeimet, mert a mit megethettem. Azt kész szível megettem.

Nem az én hibám, hogy fíradozómat ily utólréhetetlen nagy siker koronázta.

Főlrít

(a „Vadászkürt” kapuzatának homlokán.)

Én rajtam át egy jobb világba léphetsz; Hol nádesikót ra a farsangi hóbert: Búles dolgokat mókázva vinni véghez, Bokázik itt, ki otthon kuttogó volt; Eleek csóvjája lobbán szerteszejjel: Hol fírgye uó tólt új dalokhoz ó-bort, S bát, gondot a jó kedv érvényo bényel. . . Hogy benn komoly maradhass: e fölül — „Ki itt bolépsz — hagyj föl minden reményell!”

Alig éri Dante.

Modern népdal.

Szeretnelek, angyalom,
Szeretnelek téged:
Úgy volna jó, ma-holnap
Ha elvehetnelek.

Elvonnék, a szemed
Hogyha tiszta vóna:
Hej de, haj de belepté
A cudar trachóma!

Gelaszinusz.

Influenzás szerelem.

Szeretlek, óh leányka,
De d b hiszed dekeb;
Te dob tudod, kegyetted:
Bi a s szereleb?

Bajd begtudod, de késő,
Késő lesz bár dagyod:
Szivebre ráborul bajd
A déba sirhalob!

Gelaszinusz.

S z i n h á z.

Szerda február hó 7-én Sulliván „Mikado” közkedveltségű operettejének előadására a nézőtér utemuge meglelt és a hallgatóság nem is fukarodott a kiérdemelt tapsal és elismeréssel. Bátran mondhatjuk, hogy a mai előadás egyike volt a jobbaknak az eddig tartott operette-előadások közt. Volt kedv, temperamentum és a mi a fő „szereputadást” constálhattuk. Az énekarok és a zenekar — utóbbi úgy látszik az influenza nagyon megviselte, mert a másodhegedűs és gordonkás ismét hiányzik, — jól működtek. K. Iványi Mariska és Polgár Károly „csicsere” szerelmi duettben ének és játék tekintetében kitűnő alakítást nyújtottak. Hogy Polgár Károly urnak hangja gyöngye, sajnálhatjuk, mert kitűnő zenei fel fogásával bizonyára a jó énekesek közt találna helyét. Alakításra nézve valódi bohóc volt. Nyílt tapsal jutalmazta a közönség a szépen előadott négyest, melyet Turner Ilka, Lányi Szidi, Keresztélyi Flóra és Hegedűs Gyula énekeltek. Keresztélyi Flóra k. a föltte küzdött elfogultságával és kezdetben bátoratlanul, majdnem remegeve énekelte Hegedűs Gy ur bassus hangja meglepett bennünket és figyelmeztetjük, hogy lelkiismeretbe vágó dolog lenne azt elhanyagolnia. Sárközy hivatásának meglelt. Nyitairól már sokkal jobb alakításokat láttunk, mint a mai. — Nem szabad megfeledkeznünk Hubay karmesterről sem, ki szorgalmat és igyekezetet fejtett ki, hogy jó operett-előadást hozzon színre. Végre figyelmeztetjük az igazgatóasztót, hogy maradjon a Gilbert által megnevezett szereplő személyek elnevezésénél s ne akarja a közönséget gusztus szerint kigondolt személyekkel megismertetni. A szinlap csupa Pich-Bach és Long-Longokkal volt benépesítve, kik 3—4-szer is a legkülönfélébb variációkban szerepeltek.

Csütörtök február 8-án. Széchy Mária. Történeti színmű 3 felvonásban. Írta Dóczy Lajos. Költői részletekben gazdag mű, mely hatását leginkább ragyogó díkezőjének köszönheti. Bántulatos Dóczyinak e nyelvbéli talentuma, melylyel egyformán mesteri tökélyvel kezeli a magyar és rémet nyelvet. Műfordításai, melyekben magyar remekműveinket ültetgei át a németbe, kifejezésbeli hűség, báj és erő tekintetében oly művésziek, mint a milyen kiválóak költői nyelvezetüknél fogva eredeti művei. „Széchy Mária”-nak is ez a legfőbb érdeme. S esoda-e, ha a szinpadról felénk hangzó szavak büvös zenéjének hatása alatt elfelejtjük, hogy voltaképen drámát jöztünk nézni, vagyis szenvedélyeknek a kizöldmét, mely való, igaz jellemekben gyökerezik fokozatosan zajlik, végül megnyugtató megoldást nyer. A „Széchy Mária” jelmei nem eléggé igazak. Wesselyben, a Mars fiában valóságos Don Juánt láttunk, ki minden aszszonyt Széchy Mária-nak néz, s hízélgő szavak özőnével eláraszt. A hősön is a férfias bátor-

ságnak és a női olvadozó lágyságnak szenvedélyeségnek, s érzéketlenségnek alig érhető vegyüléke. — Mihegyt pedig nincs meg a hitünk a jellemek valóságában, a drámai küzdelem sem talál hitelre, s nem nyújtja a várt műélvezetet. Innen van, hogy „Széchy Mária” bár részleteivel elbájolt, mint dráma ki nem elégített bennünket. Az előadók közül Medgyaszay mint Mária, Morvay mint Wesselényi igen jól megállították helyüket. Medgyaszaynak kívánt szép szavakba volt a gy hatással a közönségre. A többi szerep kevésbé jó kezekre volt bízva — az összájték egyöntetűségének nagy hátrányára.

Pénteken január 9 én Kövessy „Sanyaró Vendel” című bohózatát adták zónaelőadásban. Közönség csupán az alsó zónákat töltö meg — s azokat sem teljesen. Derültségben persze nem volt hiány, valamint tapsban sem. Ez utóbbia leginkább Polgár szolgált rá kiválón sikerült Sanyaró karrikatúrájával. Nyitray (Kecskési), Hegedűs (Huber) szintén jó alakok voltak. K. Iványi Mariska Csalogány Zelmára szerepét adta szokott ügyességgel.

Felhívás a magyar közönséghez.

Ezredéves országos kiállításunk sikere érdekében kérjük a nemzet minden számottevő tényezőjének támogatását. E kiállítás nem egyszerű tárlatnak, látványosságának van tervezve, mert a magyar nemzet ezer éves múltjának képezi beszámolóját s ez a beszámoló nem lehet másolata az ugynevezett mutatványos kiállításoknak, melyeknek egész sorozata követte egymást az utolsó évtizedben.

Kell, hogy ez alkalommal kulturánknak méltó hely jelöltessék ki Európa művelődéstörténetében, kell, hogy bemutassuk iparunkat, műveltségünket, közgazdaságunkat a maga egész teljességében, minden számottevő tényezőjével egyetemben, kell, hogy most megmutassuk Európa nemzetjeinek, hogy az államalkotó magyar nemzet ereiben pezsgő, egészséges vér kering.

A nemes versengés megindult ország-szerte. A vagyonos iparos, a ki áldozatokra képes, ott lesz termelése és munkája javával; de ott lesz a kevésbé tehető, jeles iparos is, mert a nemzeti munkának ő is lelkes tényezője és ámbár áldozatokat kell hoznia, nem maradhat el, mert elmaradásával nem volna teljes, nem volna hűségese a magyar kultúra bemutatott képe.

És e helyen appellálunk a nemes magyar középosztályra, a lelkes közönségre. Járuljon hozzá ő is a nemzeti verseny sikeréhez s hozza meg áldozatát a nagy éni sikere érdekében.

Nem olyan áldozatokról van szó, melyek a társadalmat nem illetik. Kérjük, hogy szükségleteinek fedezésével a kiállítás előtti évben legyen némi figyelemmel a közel környezetben lakó jelesebb magyar iparosokra, kérjük, hogy rendeljen olyan tárgyakat, a melyeket az illető iparos az alkalomhoz méltó figyelemmel készítsen el és a nemzeti kiállításra felküldvén, vele mű és kézműiparunk magas színvonalát kidomboríthassa.

Az áldozat valóban oly csekély, hogy minden hazafinak meg kellene azt hoznia. Egy-egy luxus-butordarab, egy műipari czikk, minden művelt család szalonjában elkél s kiállítás nélkül is kereslet tárgyát képezi; — annál inkább hisszük hát most, amikor a legnemesebb ügy támogatásáról van szó, hogy a magyar középosztály sietni fog megrendeléseivel a jeles, de kevésbé tehető iparosság segítségére s megmenti őt attól, hogy ambíciójának tárgyát, munkája javát, esetleg figyelmen kívül hagyja a kiállításokat csak futólag áttekintő közönség.

Főurakat, főpapságunkat, nagybirtokosainkat bár ne kellene külön felhívniunk ez alkalomra. Nekik adatott meg első sorban, hogy Mecczenásai legyenek a magyar iparnak s az

ő bőkezű pártfogásuk tehető lehetővé, hogy iparunkat bemutathassuk azon a magas színvonalon, a melyre a külföld műiparát is emelte a Mecczenások támogatása.

Ma még hosszú idő van a kiállításig s ez a kérelem még korainak tetszhetik sokak előtt. De, hogy megesszük már most, annak különös oka, hogy egyrészt iparosságunkat figyelmeztessük, hogy a nemzeti magyar társadalomban segélyt fog találni, — másrészt, hogy ideje legyen munkája versenyképességéről és jó izléséről meggyőzni azt a társadalmat, melytől támogatást vár.

Szóval az iparosnak lesz ideje keresni a megrendelő tetszését s a megrendelőnek van alkalma kiszemelni azt az iparost, akit támogatásra méltónak talál!

Mi bízunk a magyar iparban és a magyar társadalomban egyaránt.

E bizalommal vagyunk

hazafias tisztelettel

Budapest, 1894. január végén.

Az „Iparosok kiállítási nagybizottsága” megbízásából:

„ egyeri Krausz Lajos elnök,

Thék Endre alelnök,

ifj. pákai Kölber Fülöp alelnök.

Törvéyszék.

A mézes hetek alatt. Dr. Joannovics György, ó-becei nagybirtokos 1892-ik évi ápril 14-én — rokonainak ellenzése daczára — oltárhoz vezette Vojnics Áron ügyvéd 19 éves leányát Juditot, a kivel mintegy 16 ezer frtyai hozományt kapott. A hirtelen haragút, indulatos Joannovics a mézes hetek alatt egymásra kapta a névtelen leveleket, melyek telve voltak ártatlan felesége elleni aljas gyanúsításokkal. A gyenge testalkatú, sápkóros menyecskének pedig az nem volt iyére, hogy környezetében egy szobalányt kellett tűnie a kiről ország-világ tudta, hogy korábban házizagadjának kedvese volt. Julius 10-én, tehát a hét mulva az esküvő után a szomszédokat iövés zaja riasztotta fel úgy estű 10 óra tájban. A fiatal menyecske állott szívével feküdt ágyán s jobbában egy buldog revolvert szorongatott. Mikor pedig Vojnics Áron (az após) megjelent, veje zokogva s e szavakkal borult nyakába:

— Nem én ötem meg, de én vagyok oka halálának.

Mivel azonban a bulotton, úgy a vizsgáló, mint a boneyjegyzőkönyv oly sérüléseket észlelt, melyek dulakodásból származtak, dr. Joannovicsot hitves gyilkosság miatt letartóztatták. A vizsgálat során légió volt azok száma, akik arról tanuskodtak, hogy a férj mily brutális volt az őt rajongásig szerető hitvese irányában. Többen arról is tanuskodtak, hogy hallották a mint a védtelen nő, pár nappal a katasztrófa előtt kegyelemért esdekelt. Ezzel szemben a végtárgyalás során dr. Joannovics azt adta elő, hogy július 10-én összezdördülvén feleségével, eltávozott hazulról, de pár percz mulva újra visszatért. A mint lefeküdt volna, észrevette, hogy felesége valamit rejteget magánál. Élven a gyanyaperrel, hogy újra forogpisztoly van feleségénél, el akarta ezt tőle venni. Mig egyik kezével annak jobb karját fogta, a másikkal gyufát keresett, hogy világot nyujtson. Alig lobbant azonban föl a gyufa lángja, eldördült felesége kezében a buldog-revolver, melynek golyója kioltotta annak fiatal életét. A nő karján észlelt véraláfutások és bőrhorzosások, tehát akkori származtak, mikor az elkecseregett asszony kezéből a fegyvert kiragadni akarta. Hogy pedig az asszonyban

mért érlelődött meg az öngyilkosság gondolata erre nézve dr. Joannovics oda nyilatkozott hogy kérdéses este vacsora alkalmával rá talált kacsintani arra a felszolgáló szobalányra, a kivel legénykorában szerelmi viszonyt folytatott. Ezt vehette észre az asszony.

Az újvidéki törvénytész dr. Joannovics Györgyöt felmentette a terhére rótt vád alól s nyomban szabadlábra helyezte. Az ítélet a kir. ügyész által megfellebbeztetvén, a szegedi ítélőtábla elé került, mely szintén felmentő ítéletet hozott.

Szerdán foglalkozott ezzel a véres család drámával a kir. kuria III. büntető tanácsa, a mely különös tekintettel arra, hogy az igazságügyi orvosi tanács nem tudta azt megállapítani, hogy jelen esetben gyilkosság vagy öngyilkosság forog-e feun, dr. Joannovics Györgyöt felmentette.

Szerkesztői izenet.

Kulára. A jövő számban fog megjelenni.

Hirdetések

Ház-eladás.

Zomborban, az Appollo-utczában levő 360. ő i. Reiserfele ház szabad kézből eladó, esetleg folyó évi május hó 1-en bérbeadandó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

dr. Goldstein Ignác
ügyvéd Zomborban.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nem a kovácsnál kell szemet vásárolni! ezt mondja a régi példaszó.

Ezt joggal mondhatom telepítvényemre, mert csakis így ily nagy üzlet mint az ényém mely óriási árúközleteket készpénzen vásárol kevés költség mellett, ami csakis a vevőnek van hasznára.

Elragadó szép szövetminták magán vásárolóknak, ingyen és bérmentve. Dus tartalmú mintakönyv amelyen még nem létezik szabóknak bérmentelen.

Öltözékeknek való kelmék

Peruvien és Dosing a magas Clerus számára, előírás szerinti szövetek a cs. és kir. tisztviselői egyenruhákra, továbbá a rokkantak tűzoltók, egyenruhákra, kocsiahtuzat, Loden szövet, vízmentes vadászöltönyökre, mosószövetet utazó plédok 4—14 frtig stb.

Dicsőletes, becsületes tartos tiszta gyapot szöveteket, melyek alig ütik meg a szabónak fizetett árát, ajánl.

Stikarófsky János,

B R Ü N N B E N.

(das Manchester Österreichs.)

A legnagyobb posztó-raktár fél millió értékben.

Szűkítkezés utánvét mellett.

Levelezés: Német, magyar, cseh, olasz, francia, lengyel és angol nyelven.

SCHLICK-fele vasöntöde és gépgyar részv.-i. BUDAPESTEN.

IRODÁK:
 Gyár és iroda: Városi iroda és raktár: Fiók-raktár:
 VI, ker., külső Váci-út 29.—35. ♦ Podmanineky-utca 14. ♦ Kerepesi-út 77. sz.

Gőz- és járgány-cséplők és szülék,
 számos első díjjal kitünt SCHLICK-fele szab, 2 és 3 vasu ekék,

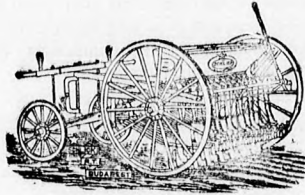
ménlitő és egyetemes acél-ekék

eredeti SCHLICK- és VIDATS féle
 egyvasu ekék, talajmivelő eszköz,
 valamint

**SCHLICK-fele szab. „HALADÁS” sorba-
 vető-gépek.**

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmal-
 mok és mindennemű gazdasági gépek. Ere-
 deti amerikai kéveköto és marokrakó ara-
 tógépek és fűkaszáló gépek, szállítható me-
 zesi vasutak stb. stb.

Előnyös fizetési feltételek.
LEGJUTÁNYOSABB ÁRAK.

*Árjegyzékét ingyen és
 bécmentve.*

53. sz. 54. sz.

Valódi

14-KARÁTOS ARANYGYÜRÜK
 utánzott színes drágakövekkel
 és valódi gyöngyökkel darabja

5 frt

Dús tartalmu arany- és ezüst
 árukról, órákról, bécsi áru-
 különlegességek és újdonságok-
 ról szóló árjegyzékemet bárki-
 nek ingyen és bérmentve kül-
 döm meg. Sztétküldés utánvét-
 tel, vagy az összeg előzetes
 beküldése esetre. Gyári raktár

Bienenstock Jul.,
 WIEN, II., Ob.-Donaustrasse
 Nr. 89.

KLYTHIA A BÖR
 ÁPOLÁSÁRA
 Az arcbőr szépítése és
 FINOMÍTÁSA **ZSIRPUDER**

Legelőgánsabb toilette bál és salompuder fehér, rózsá-
 szín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl es.
 k. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden doboz-
 hoz mellékelve.

Taussig Gottlieb

főraktár: BÉCS I. Wollzeile Nro. 3.

Kapható: a legtöbb illatszert, drogna és gyógyszerárakban.

Egy doboz ára 1. 20
 elküldés utánvét vagy
 az összeg előleges be-
 küldése után.

Nehéz kór

Százakra menő elismerő és köszönőlevél.

Biztos eredmény! Alapos gyógyulás a legrégebb és legnehezebb esetekben az én
 hírneves „Epileptikonum” által.

Sztétküldések utánvét, vagy 20 márkának előleges beküldése mellett történik.

J. Eiger, specialista

BERLIN, DANZIGERSTRASSE 19.

COGNAC
Czaba-Durozier & Co.
 francia cognacgyár.
 F. REPPNER & SÖHNEN, LEONOR.
 Vezérképviselők
 Hirta és Hochhausmann Budapest.

A legjobb hírnevű francia jelzék

COGNAC MATIGNON

(ALEXANDER MATIGNON & Co., COGNAC)

Vezérképviselők: **PFAU és TARSA,**

F I U M E.

Kapható minden fűszer-, csemege- és gyógyanyag-kereskedésben, gyógyszerár-, cukrászda- és kávéházban.

Tea, rum, cognac, kávé.

Kovács és Mezey

tea- és rumnagykereskedők

ajánlják saját londoni és finnei ügynökségeik által direct importált elsőrendű és válogatott

chinai és orosz

karaván tea-nemeket,

szintűg

hamisítatlan jamaika-romot,

utólérhetetlen minőségű

brazíliai rumot.

Francia és belöldi

C O G N A C

csakis a legkiválóbb ezégekétől

K Á V É

válogatott minőségében 4³/₄ kilos postacsomagokban
bárhova díjmentesen.

Kierítő árjegyzék kívánatra díjmentesen.

BUDAPESTEN:

Főüzlet és iroda: Dorottya utca 13. sz.

Fiók-üzlet: Kerepesti-út. 6. sz. ezalót Biéber Antl

Dreher Antal kőbányai sörfődséje palacszkórének főállásánál

Figyelmeztetés.

A n. é. közönséget a saját érdekében figyelmeztetjük, hogy bevásárlásainál mindig csak elsőrangú megbízható ezégekhez forduljon és magát hangzatos és olcsó árakkal csábító hirdetések által tévútra ne vezettesse.

Meg nem feleső minőségek visszavételnek. — Vízonteladókna külön árjegyzék.

Minden egyes ozkkelink jószág és valódságáért teljes jóllálást vállalunk.

Vidéki rendelémények pontosan postán vagy vasuton kívánat szerint küldetnek.

Ezen labdacsonk minden tekintetben hasonlő praeparatumok elé helyezendők, mert mindennemű káros alkatrészeketl mentek, a leg nagyobb eredménnyel használják hasbetegségeknel, mert vértisztító hatású és nincs gyógszer, mely könnyebben s a mellett teljesen ártatlanul

hasrekedést

a legtöbb betegség ezen bizonyos forrását eltávolítja Czukorzottságnak miatt még kis gyermekek is szívesen veszik be. E labdacsonkna Pítha tanár, udvári tanácsos igen hízegő bizonyítványt állított ki. g

Egy doboz ára 15 labdacsonnal, 15 kr. egy tekeres ára 8 dobozna, 120 labdacsonnal, 1 ftt.

Figyelmeztetés

Utánzatoktól óvakodjanak kérvének kizárólag Neusten-féle Erzsébet labdacsonk. csak akor valódi ha minden dobozon törvényesen bejegyzett védjegyünk piros nyomással „SZENT LEOPOLD” Bécs a Planka és Spiegelgasse sarkán van ellátva.

Főraktár: Bécs NEUSTEIN FR. gyógszertára „a szí. Lipóthoz” a Planken és Spiegelgasse sarkán.

Minden időben mint gyógyszer használható.

Köszvény
ellen**Wilhelm-féle**Csúsz
ellen

antiarthritischer antirheutischer

Vértisztító - Theabiztosan
kipróbálthatása
biztoskövetkezése
kiltűnőNemzetközi világiállítás 1879 Sidney Hors concours Nemzetközi világiállítás
1880 Melbourne, arany érem oklevéllel különös megemlékezéssel**Franz Wilhelm-től,
gyógyszer ár Neunkirchenben (N.-Ce.)**Köszvény, csúsz, gyermek láb és elavult bajok ellen, folyton genyedi
sebek, arcz és bőrkütsékek, az arcz és testen levő pattanások, sümör, syphisi-
fekélyek, máj és lépe lerakodások, vzhólyag bántalmak, sárgaság, idegaj, izom
és csuklobajok, gomornyomás, szélgöres, hasrekedés, hügyesöbántalmak, mag-
ömlések, elgyengült férfi erő, folyás nőknél, görvély betegségek, mirigydaganat
és más betegségeknek a legjobb hatással használtatott.Tízennyolcz évi gyógyszeredményről szóló jegyzetek kívánatra díjtalanul és
dortómentesen.Csomagok 8 részre vannak osztva, csomagonkiut 1 oszt. ért. frtért kapható :
Franz Wilhelm-nél gyógyszerész, Neunkirchen, Bécs mellett.Utánzatok óvakodása czéljából, szem előtt tartandók, több államokban törvényi-
leg védett jegyek.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár :

FRANZ WILHELM-nél gyógyszerész Neunkirchenben
(alsó-ausztria.)Rendeléseknél a védjegy megfigyelése mellett, különösen kiemelendő
WILHELM-féle a ntriarthritu és antirheumatiai vértisztító thea csomagonkiut
1 oszt. ért. frt. I.**Férfi s női betegségek**mint bujakór, fekélyek, bőrkütségek; folyá-
sok és hólyaghurut a egidültebb alakban
is, nem a közönséges, hoszdalmas befecskendezéssel
hanemirrigáló által saját készülékem-
mel, s uj gyógyszeredmény szerint
vagy esetleg helyi endoskopikus kezeléssel isalaposan s sikeresen
ezeltetnek. Stricturnak, az aggkorbanf
lépő vizelési nehézségek; ágybeszennyezé
valamint nemi gyengességgel párosult go
rincbajok

galvano-mechanikai módon

keresen gyógyittatnak

Orrfekélyek s az orrnak bedugulás!
eamint a száj- s orrnak búzóssege az á,
alam feltalált s több 100 esetben kiltűn
jedménnyel használtorrosapkészülékemmel
vid idő alatt alaposan gyógyittatnak.Galandférgek, melyek a legerősebb búrák
nak ellenállottak, Németországban készite
gyógyszerezemmel 3 óra alatt gyökeresen eltávolit
álnak.Dr. Fischer Adolf, oves-sebész tudor, mütő- és
nőgyógyász, a „Nyilvános gyógyintezet“
nek rendelő főorvosa s specialista 27 év óta
Budapesten, 0-utca 5. sz. I. em. rendel. d. u.
2-5-ig.Csakdíjazott levelekre válaszolok s
gyógyszer kről is gondoskodom. 26 -

Világáruccik. — Minden országban fényesen bevezetve.

KALODONT
Sarg-féle Elismert nélkülözhetlen
fogtisztító szer
(Egészségügyi hatóság által megvizsgálva)

Igen alkalmas utazásnál. Zamatos, üdítő. Mindenütt kapható.

Hogy egészségünkre és jólétünkre nézve a jó emésztés a legfontosabb, azt mindenki tudja, de nagyon
kevésbé vannak figyelemmel arra, hogy a legelső feltételül ennek, a jó és egészséges fogak. A régi példa-
beszédet „csak ha jól rágsz, emészthetsz jól“ nem lehet eléggé ismételni.Thomas E. M. csász. titkár, udvari fogorvos Bécsben, dr. Koch tanár és más tudós auktoritások, végre
dr. W. D. Müller tanár a fogorvosi egyetemen Berlinben kiadott művében „A szájüreg mikroorganizmusa“
Lipese 1892. meggyőzőleg kimutatták, hogy a nedvesmeleg szájüregben folytonosan, hihetetlen mennyiség-
ben képződnek méregtartalmú anyagok, és hogy az azokból keletkező, sokszor igen veszélyes betegségek,
csak a szájnak rendszeres és lelkiismeretes tisztítása által kerülhet kel. A belső összeköttetés „elrontott
száj“ és „elrontott gyomor“ között még csak ezen tüzetes vizsgálások után állapított meg.Csupán csak víz, nem távolíthatja el ezen méregtartalmú anyagokat. Ez csak is egy antiszeptikus hatású,
gondosan készített, fogtisztító-szer által, mely reggel és este használandó, érhet el, mint a milyen a „Sarg-
féle Kalodou“ melynek egyre növekvő, most már milliókra menő használata, a egjobban bizonyítja annak
értékét.Rousseau mondá: „Egy asszony szép fogakakal nem lehet csunya!“ De nemcsak a szépsége egy neve-
tő szájnak érhető el a fogak ilyen ápolásánál, biztosítják maguknak, ami sokkal fontosabb, az egészséget és
jólétet egész késő öregségig.Elismerése a mondottaknak és megrendelések a legfelsőbb körökből, minden darabhoz mellékely
vannak.

Vigyázzaunk a csomagolásnál egyforma, csalásra számított, értéktelen utánzatoktól.